

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22 25-72-94

Nr. 06/2-6654 din 20 11 2018
La nr. 18-23-8815 din 01 noiembrie 2018

Ministerul Economiei și Infrastructurii

copie: **Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 104/MEI/2018).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție, pe 3 (trei) file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5570 din 19.11.2018

la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (stațiunile didactice experimentale ale Universității Agrare de stat din Moldova)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei și Infrastructurii, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei lipsește atât pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii, cât și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, nu s-au respectat rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(22) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota informativă poate fi dedus că proiectul are drept scop implementarea prevederilor Legii nr.105 din 09 iunie 2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău și implementarea unor măsuri pentru operarea, exploatarea și întreținerea conductei de transport gaze naturale Iași-Ungheni-Chișinău.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune reducerea suprafeței terenului din extravilanul satului Ghidighici, mun. Chișinău, aflat în gestiunea Universității Agrare de Stat din Moldova, de la 178 ha până la 173,71 ha și transmiterea terenului exclus (cu numărul cadastral 0124306.0011, cu suprafața totală de 4,2884 ha), în administrarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, pentru construcția stației de reglare și măsurare Ghidighici și a Complexului Administrativ al operatorului conductei de transport gaze naturale pe direcția Iași - Ungheni - Chișinău.

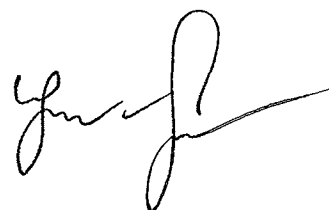
Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele consumatorilor de gaze naturale de pe teritoriul Republicii Moldova în contextul siguranței energetice.

De asemenea, proiectul promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește consolidarea și sporirea securității energetice a țării prin diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale, ținând cont de interesul național.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate este conformă interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă autorul a specificat: condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

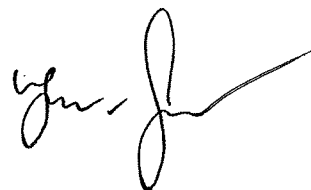
II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se referă la transmiterea terenului cu numărul cadastral 0124306.0011, cu suprafața totală de 4,2884 ha, din extravilanul satului Ghidighici, mun. Chișinău, aflat în gestiunea Universității Agrare de Stat din Moldova, în administrarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, pentru construcția stației de reglare și măsurare Ghidighici și a Complexului Administrativ al operatorului conductei de transport gaze naturale pe direcția Iași - Ungheni - Chișinău.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

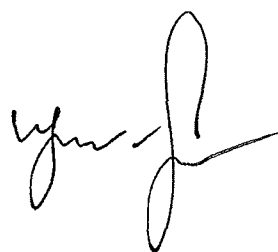
III. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, în scopul implementării prevederilor Legii nr.105 din 09 iunie 2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău și implementarea unor măsuri pentru operarea, exploatarea și întreținerea conductei de transport gaze naturale Iași-Ungheni-Chișinău.

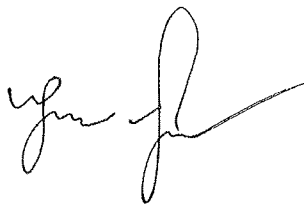
Autorul n-a respectat prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional, însă proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la consolidarea și sporirea securității energetice a țării prin asigurarea diversificării surselor de alimentare cu gaze naturale, ținând cont de interesul național în ceea ce privește fiabilitatea aprovizionării consumatorilor RM cu gaze naturale și garantarea siguranței energetice.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

19.11.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, Inspector principal